

Eindrapportage 2015

Blauwzaam Energieconvenant II

Resultaten 2011-2014

Opgesteld door:
Rianne van der Veen
Stichting Stimular
Rotterdam, 30 juli 2015

In samenwerking met de 18 deelnemers van Blauwzaam Energieconvenant-II

Stimular →

*De werkplaats voor
Duurzaam Ondernemen*

Voorwoord vanuit de deelnemers

Voor u ligt het afrondende monitoringsrapport van het Tweede Blauwzaam Energieconvenant. Het is mooi te zien dat een idee uit 2010 heeft geleid tot weer nieuwe ondernemers die zijn gestart of hebben doorgepakt met de verduurzaming van hun bedrijfsvoering.

Het feit dat de collectieve doelstelling niet is gehaald is jammer, maar veel belangrijker is dat het "wiel is gaan draaien". 17 van de 18 bedrijven hebben een besparing behaald. De meesten in absolute zin, sommigen alleen relatief ten opzichte van het aantal medewerkers, omzet of productieomvang. Deze bedrijven zijn gegroeid, maar hebben desondanks de CO₂-uitstoot gereduceerd.

Later dit jaar wordt het vijfde Energieconvenant gesloten en maken meer dan 100 bedrijven deel uit van ons duurzaam netwerk.

Mijn dank gaat uit naar Jeanette Bijkerk, beleidsmedewerker duurzaamheid van de Gemeente Leerdam, die ons hielp dit tweede Convenant te realiseren. Een ander woord van grote dank gaat uit naar Tamara Kanders en Tim Nieuwenhuize, die als "kartrekkers" met hun energie de leden steeds weer hebben voortgeduwd en ervoor hebben gezorgd dat we ook dit jaar weer een mooi resultaat hebben bereikt.

Rolia Wiggelinkhuijsen
Secretaris Stichting Blauwzaam

Voorwoord vanuit Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Dit convenant is onderdeel van de Green Deal 'Blauwzaam Energieconvenanten op weg naar een Energieneutrale Regio'. Als overheid ondersteunen wij deze Green Deal. Het beoogde resultaat is dat grote groepen bedrijven in de Alblasserwaard in 3 jaar tijd 10% efficiënter worden in hun energieverbruik: in hun gebouw, in de aan- en afvoer van hun grondstoffen en producten en in het energieverbruik van hun producten bij de eindgebruiker.

De tweede groep bedrijven heeft nu een periode van 3 jaar afgerond. Ongeveer 25 bedrijven hebben 3 jaar lang gewerkt aan energiebesparing. Veel deelnemers hebben 10% energiebesparing gehaald, maar dat is nog niet iedereen gelukt. Er is veel gebeurd en de deelnemers hebben nog meer energiebesparing op de planning staan.

Met het voltooien van dit convenant is het traject van energiebesparing niet afgerond. De bedrijven geven de opgedane ervaringen door aan bedrijven die hier later mee begonnen zijn. Naast energie besparen leren bedrijven elkaar ook beter kennen, waardoor ze onderling van elkaars producten en diensten beter gebruik kunnen maken. Zo dragen deze bedrijven samen bij aan het cement van de samenleving in de Alblasserwaard.

Naar aanleiding van de ervaringen van de eerste drie convenanten zijn vervolgens door Blauwzaam weer twee nieuwe convenanten opgestart. Op deze manier zet Blauwzaam samen met een steeds grotere groep deelnemers telkens weer nieuwe stappen op weg naar de 'groene en energie-efficiënte' toekomst van de regio.

Hans van der Knaap
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Blauwzaam Energieconvenant-II

In 2011 ondertekende een eerste groep bedrijven in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden het Energieconvenant van Stichting Blauwzaam. Inmiddels is het Energieconvenant ook door een tweede, derde en vierde groep bedrijven ondertekend. Voorliggend rapport geeft de eindresultaten van de tweede groep: Energieconvenant-II.

Energieconvenant II

Op 4 oktober 2012 ondertekenden 22 bedrijven en instellingen Energieconvenant-II van Stichting Blauwzaam, met de doelstelling: in drie jaar (2012-2013-2014) minimaal 10% energie besparen en/of duurzaam opwekken ten opzichte van 2011.

De deelnemers kozen de Milieubarometer als monitoringsinstrument. Stichting Stimular begeleidt hen bij het invullen van de gegevens en maakt jaarlijks een voortgangsrapportage. De cijfers en plaatjes in het rapport zijn gemaakt met de Milieubarometer.

De deelnemers aan Energieconvenant-II zijn:

- Architectenbureau Bikker
- Aspect - ICT
- Avelingen Groep
- C.M. Baars & Zn.
- Den Hartog Rietbedrijf
- Fa. de Jong Fruit
- Gemeente Leerdam
- Gemeente Zederik
- J.W. de Lange
- Landwinkel Van Buuren Fruit
- Montapacking
- Rabobank Vijfheerenlanden
- Van der Wal Interieur adviseurs
- Van Noord Accountants Leerdam
- Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud
- Volt Electro Groep Leerdam
- Wemmers Installatiebedrijf
- Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom

Het convenant is gestart met 22 bedrijven, maar vier bedrijven hebben door omstandigheden hun deelname aan het convenant beëindigd. Dit zijn Van der Vegt smeed- en constructiebedrijf, Ad & Tineke's dagwinkel, Ballast Nedam IPM en het Heerenlanden College.

Opbouw rapport

Dit rapport laat zien wat de bedrijven in Energieconvenant-II hebben gedaan om hun CO₂-uitstoot te verminderen.

Het eerste hoofdstuk laat de resultaten van de hele groep zien. Hierin wordt de CO₂-uitstoot en de ontwikkeling hiervan in de afgelopen drie jaar besproken. Daarna volgen de presentaties van de afzonderlijke deelnemers, op alfabetische volgorde. In de bijlagen zijn de CO₂-totalen en het gebouwgebonden energiegebruik per bedrijf samengevat.

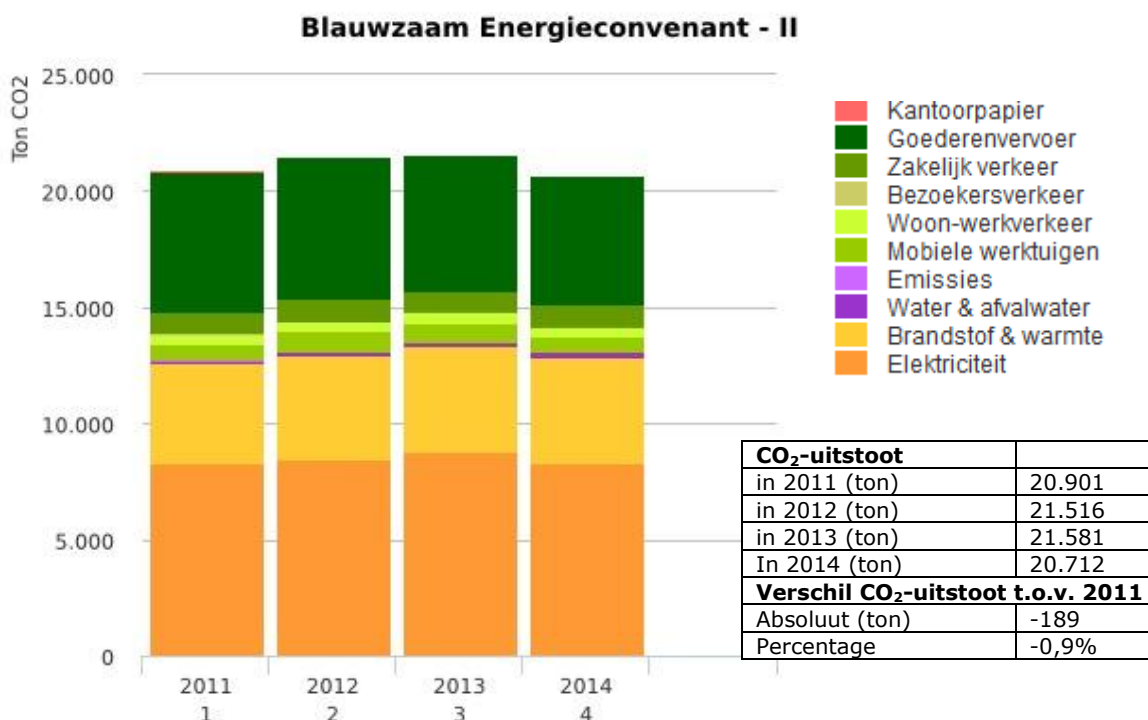
Resultaat van Energieconvenant-II

Achttien bedrijven hebben zich ingespannen om gezamenlijk de CO₂-emissie van hun bedrijfsvoering terug te dringen. Deze bedrijven hebben de afgelopen drie jaar allerlei soorten maatregelen uitgevoerd om energie en brandstof te besparen. Naast het directe effect, namelijk eigen CO₂-reductie en kostenbesparing, leidt de actieve besparingshouding van de deelnemers tot inspiratie bij andere bedrijven, zowel binnen als buiten dit convenant.

Onderstaande grafiek toont de totale CO₂-uitstoot van Energieconvenant-II. De convenantsdeelnemers hebben samen in drie jaar 0,9% CO₂ bespaard. Dat betekent dat de doelstelling van 10% besparing niet door alle deelnemers is gehaald, maar het convenant heeft wel degelijk veel resultaat:

- 4 bedrijven hebben meer dan 20% CO₂ gereduceerd.
- 5 bedrijven hebben meer dan 10% CO₂ gereduceerd.
- 3 bedrijven hebben een afname tot 10% gerealiseerd.
- 5 bedrijven hebben een CO₂-reductie per euro omzet of per fte behaald. Hun CO₂-uitstoot is in absolute zin toegenomen, doordat hun bedrijfsomvang is gegroeid.
- In totaal hebben 17 van de 18 bedrijven een CO₂-reductie gerealiseerd.

Op de bedrijfspagina's is meer te lezen over de inspanningen en resultaten van de individuele deelnemers.

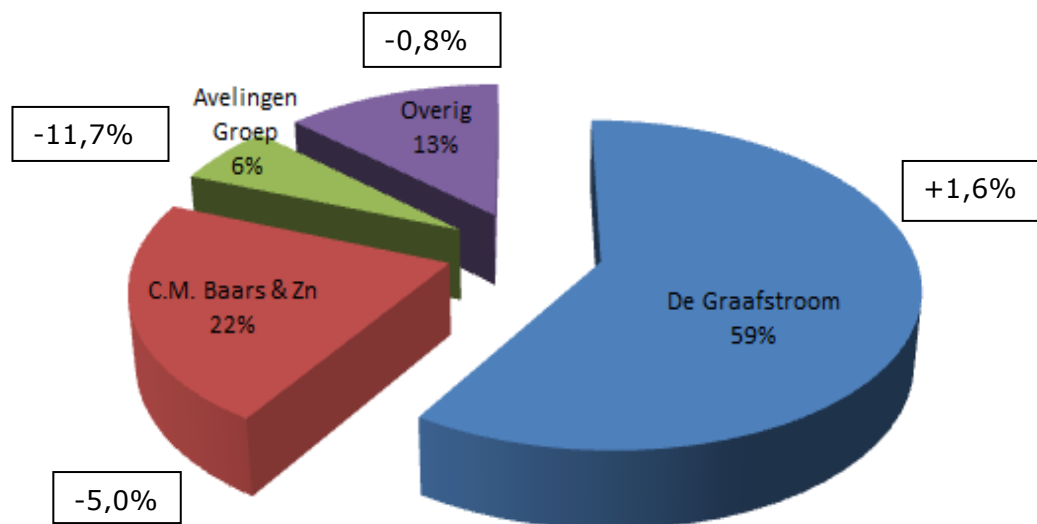
Wat betekent de besparing van 189 ton CO₂?

De deelnemers van Energieconvenant-II hebben ervoor gezorgd dat dankzij de besparing van 189 ton CO₂ het volgende niet meer nodig is:

- 25 rondjes in de auto om de evenaar, óf
- Ruim 3.000 m² zonnecellen ter compensatie van de CO₂-uitstoot.

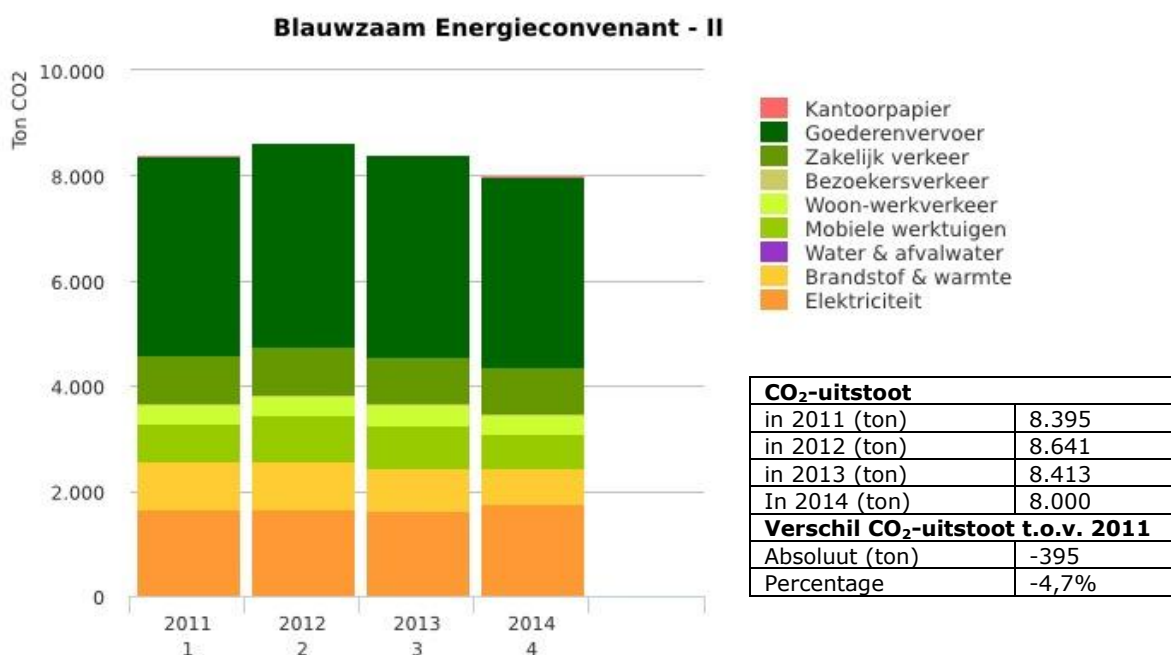
Aandeel van deelnemers

Drie bedrijven in de groep zijn verantwoordelijk voor meer dan 80% van de totale CO₂-uitstoot (zie bijlage 1). In die zin zegt de totale CO₂-uitstoot dus niet alles en is het vooral belangrijk te bekijken wat iedere deelnemer afzonderlijk heeft gepresteerd. Onderstaand diagram laat de verhoudingen en de bijbehorende afname c.q. toename in CO₂-uitstoot zien.

Zuivelcoöperatie Deltamilk (vestiging de Graafstroom) is met 59% van de totale CO₂-uitstoot verreweg de grootste speler in dit convenant. De CO₂-uitstoot van Deltamilk is met 1,6% gestegen. Dit maakt het lastig is om als groep een goed resultaat neer te zetten. Overigens heeft Deltamilk relatief ten opzichte van de productieomvang wel een besparing van ruim 5% weten te realiseren.

Onderstaande grafiek toont de besparing van het convenant zonder Deltamilk: **4,7% CO₂-reductie in 3 jaar.**

CO₂ en gebouwgebonden energie

In deze rapportage wordt vooral de CO₂-besparing zichtbaar gemaakt. Hierbij kunnen alle fossiele brandstoffen en elektriciteit gemakkelijk opgeteld worden en op die manier de besparing berekend worden. Vervoer wordt hierin dus ook meegenomen.

Omdat de hoeveelheid vervoer in sommige bedrijven sterk afhankelijk is van de opdrachten, omdat bijvoorbeeld bouwlocaties dit jaar verder weg zijn dan andere jaren, is het ook interessant om te kijken naar de energiebesparing zonder vervoer. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft een methodiek waarmee dit zogenoemde gebouwgebonden energieverbruik wordt berekend.

In bijlage 2 van dit rapport staat de tabel met de ontwikkeling in het gebouwgebonden energieverbruik.

Ook op het gebouwgebonden energieverbruik hebben een aantal bedrijven flinke besparingen gerealiseerd: 13 van de 18 bedrijven zagen hun gebouwgebonden energieverbruik afnemen. Waarvan:

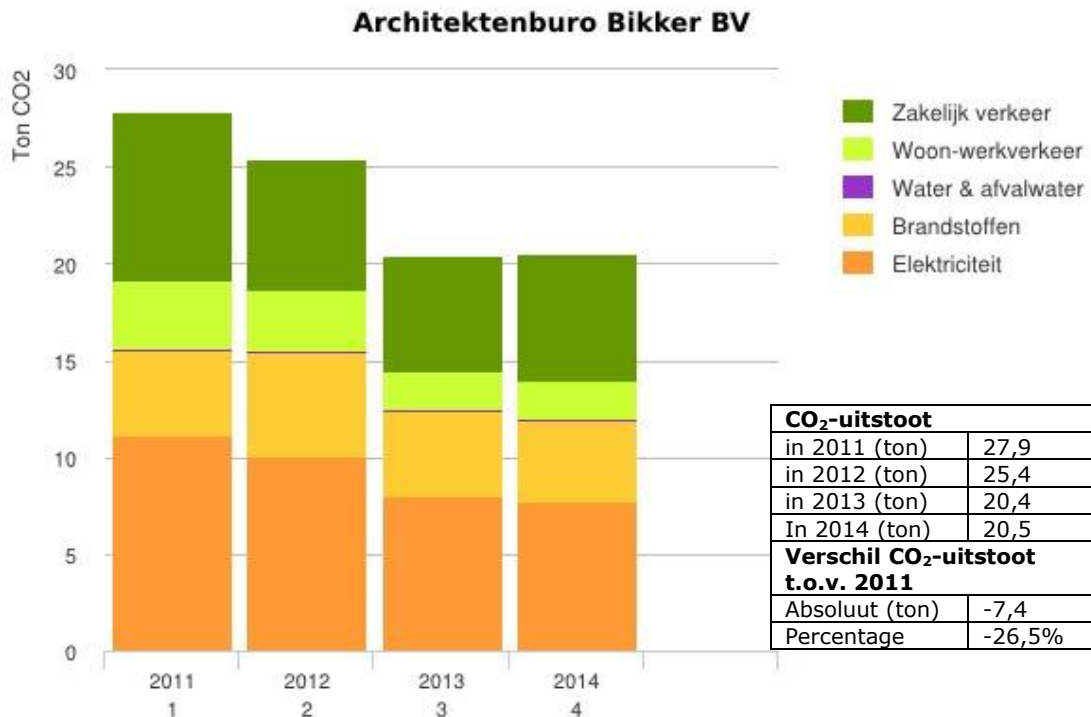
- 1 bedrijf meer dan 30% bespaard heeft.
- 3 bedrijven meer dan 20% bespaard hebben.
- 5 bedrijven meer dan 10% bespaard hebben.

Er zijn een paar redenen waarom de stijging of daling in het gebouwgebonden energieverbruik voor sommige bedrijven sterk verschilt van de CO₂-meter:

- Vervoer telt niet mee
- Groene stroom telt niet mee
- Waterverbruik telt niet mee

Architektenburo Bikker

De genomen besparingsmaatregelen hebben hun vruchten afgeworpen bij Architektenburo Bikker. Het bedrijf heeft in drie jaar tijd een besparing van 26,5% op de totale CO₂-uitstoot gerealiseerd. De uitstoot daalde van 27,9 ton in 2011 naar 20,5 ton in 2014 (daling van ruim 7 ton). Dit is met name gerelateerd aan de afname in elektriciteitsverbruik, zakelijk verkeer en woon-werkverkeer.

Genomen maatregelen

Architektenburo Bikker nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Het verlichtingsplan is aangepast. Er wordt ook nog gekeken naar sensoren voor verlichting.
- Qua verlichting ligt het zwaartepunt van besparing in de optimalisering van de huidige verlichting, hier zijn al enkele stappen in gemaakt.
- De functies van 2 servers zijn gecombineerd, zodat de oude server uitgezet kon worden.
- Apparatuur en computers zijn ingeregeld voor zuiniger stroomverbruik.
- Het was ook gepland om de CV-ketels te vervangen, maar deze investering is nog even uitgesteld i.v.m. andere investeringen die gedaan moeten worden.
- Er is in 2013 LED geplaatst in de verlichting die vaak aan staat (ook 's nachts).
- Er is bij het personeel de bewustwording ontstaan dat er zuinig met verlichting omgegaan moet worden. Dit gaat nu automatisch.

Geplande maatregelen

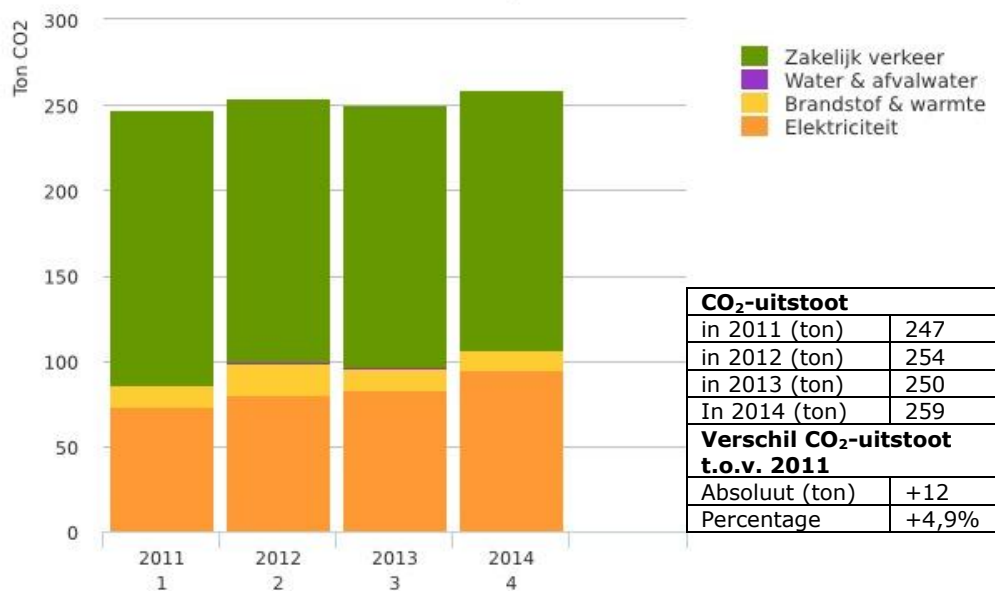
Architektenburo Bikker heeft de volgende maatregel nog op de planning staan:

- Kierdichting verbeteren. Het is een oud pand waar nog vrij veel tocht naar binnen komt.

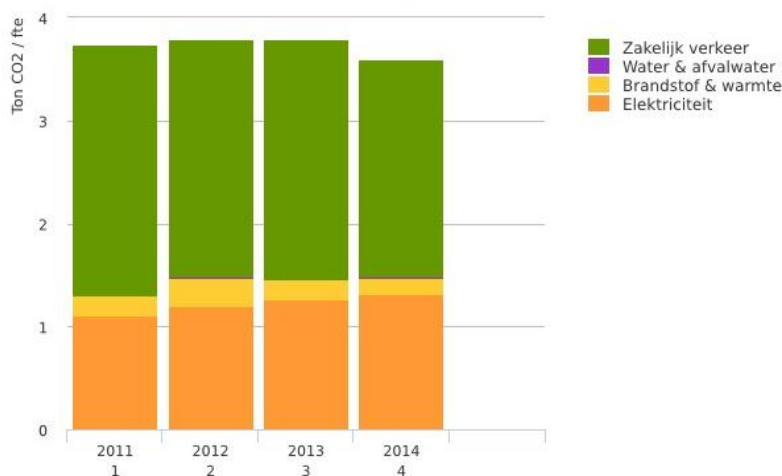
Aspect | ICT

De CO₂-uitstoot van Aspect ICT is gestegen van 247 ton in 2011 naar 259 ton in 2014, een stijging van 4,9%. Deze stijging zit met name in het gebouwgebonden energieverbruik (gas en elektra). In 2014 heeft Aspect ICT in een ander pand doorgebracht omdat hun kantoor duurzaam verbouwd werd. Het tijdelijke pand was minder energiezuinig, waardoor het energieverbruik in 2014 hoger was. De CO₂-uitstoot van het zakelijk verkeer is wel gedaald, namelijk met ruim 5%. Dit is vooral te danken aan het in gebruik nemen van de hybride auto. Ook relatief ten opzichte van het aantal fte is de CO₂-uitstoot afgenomen. De CO₂-uitstoot per medewerker is nu 3,9% lager dan in 2011, zoals te zien is in de onderste grafiek.

Absolute CO₂-uitstoot

Relatieve CO₂-uitstoot per fte

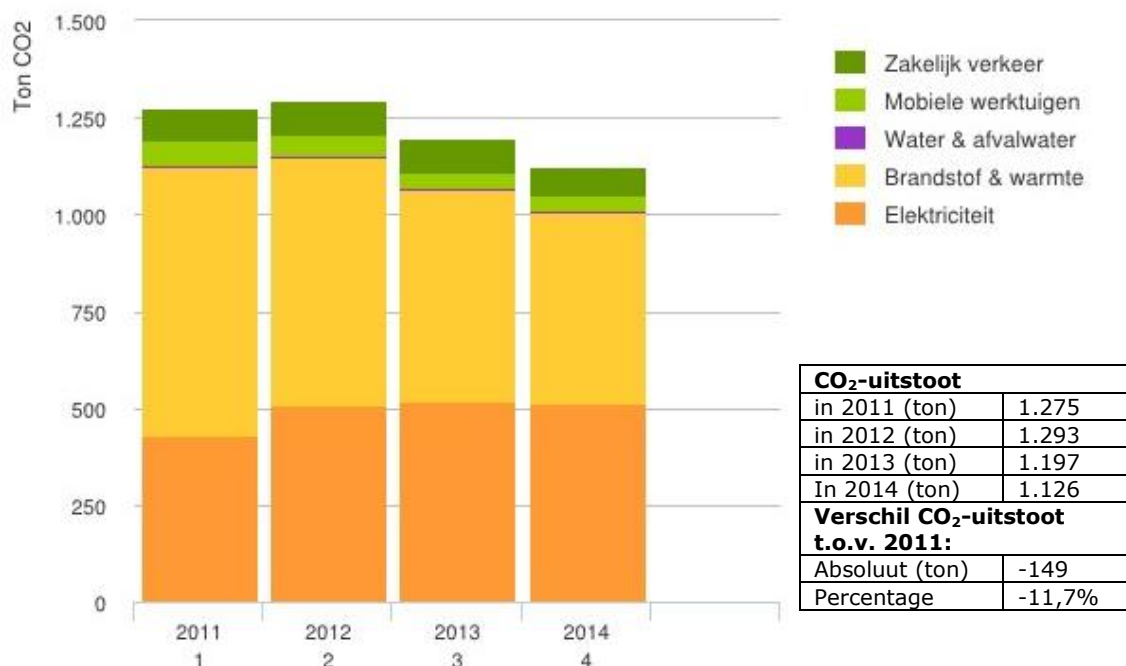
Genomen maatregelen

Aspect ICT nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- In 2012 is één rijder van een dieselauto overgestapt naar een elektrische auto (Prius plug-in hybride).
- In 2012 is één rijder overgestapt van een benzineauto naar een aardgasauto.
- Verbruik per kilometer omlaag brengen, door acties richting rijders.
- Het kantoor is in 2014 duurzaam verbouwd.
- In 2013 en 2014 zijn drie plug-in hybride auto's in gebruik genomen.

Avelingen Groep

De CO₂-uitstoot van Avelingen Groep is in 2014 met 11,7% afgenomen ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 1.275 ton in 2011 naar 1.126 ton in 2014 (daling van 149 ton). Gerekend per omzet is de CO₂-uitstoot zelfs met ruim 20% gedaald. Dat is een mooi resultaat. De CO₂-reductie komt vooral door een afname van het brandstofverbruik voor verwarming (aardgas).

Genomen maatregelen

Avelingen Groep nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Inkoop duurzame energie (gas en elektriciteit) vanaf 2013.
- Nachtverbruik onderzoeken en indien mogelijk verlagen.
- Vervanging van de verlichting (overgaan op TL-armaturen of LED-verlichting).
- Track & Trace om het brandstofverbruik goed in kaart te brengen.
- Nieuw wagenpark aangeschaft met zuinigere auto's.
- Medewerkers bewust gemaakt van energieverstopping.
- Gebouwbeheersysteem geïmplementeerd.
- Voorzetramen geplaatst tijdens de winter.

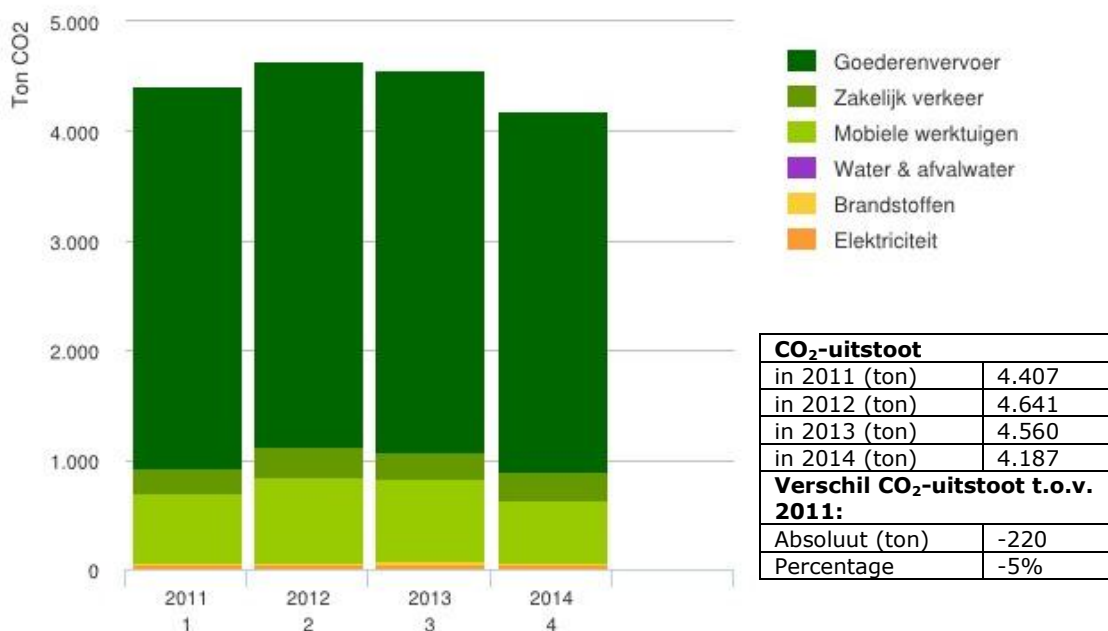
Geplande maatregelen

Avelingen Groep heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

- Uniforme afvalscheiding implementeren.
- Kartonnen bekertjes ter vervanging van plastic bekertjes.
- Energiezuinige verlichting.
- Onderzoek naar zonnepanelen.
- Communicatie, hoe communiceren we onze duurzaamheid.

C.M. Baars & Zn.

De CO₂-uitstoot van C.M. Baars & Zn. is in 2014 met 5% gedaald ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 4.407 ton naar 4.187 ton (daling van 220 ton). Gerekend per omzet is de CO₂-uitstoot zelfs met 7,7% gedaald. Er is vooral resultaat geboekt met de maatregelen op de twee grootste thema's: goederenvervoer en mobiele werktuigen.

Genomen maatregelen

C.M. Baars & Zn. nam onder andere de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Begrenzen snelheid vrachtwagens.
- Aanstellen mentor chauffeur voor veilig en milieubewust rijden.
- Deelname aan cursus Het Nieuwe Rijden.
- Bewustwording vergroten bij werknemers door regelmatig in personeelskrant te schrijven over de uitstoot.
- Bij aanschaf nieuw materieel kijken naar verbruik en milieubelasting.
- Energieaudit opgesteld over energieverbruikers op kantoor.
- Vervanging van wielkraan (schonere en zuinigere motor).
- Duurzame personeelsdag georganiseerd met meerdere transportbedrijven (Blauwzaam transport & logistiek).
- Vervanging enkele vrachtwagens met nieuwere en zuinigere motor.
- Workshop MVO voor leidinggevenden van het bedrijf.
- Toyota hilux ingeruild voor VW bus en oude VW bus ingeruild voor VW bus.
- Chip in auto Citroën C4 (welke besparing oplevert van 1 op 16 naar 1 op 19,5).
- Personenauto Peugeot 508 hybr. ingeruild voor Peugeot 407.
- Tijdschakelaar op buitenverlichting.
- Toolbox werknemers over MVO en zuinig rijden; Symposium Blauwzaam over duurzaamheid.
- Stimuleren, activeren en vergroten van kennis omtrent CO₂ reductie en verbruik bij werknemers.

Geplande maatregelen

C.M. Baars & Zn. heeft de volgende maatregel op de planning staan:

- Gericht en duidelijker registreren van verbruik van materieel en uitkomst terugkoppelen naar gebruiker.

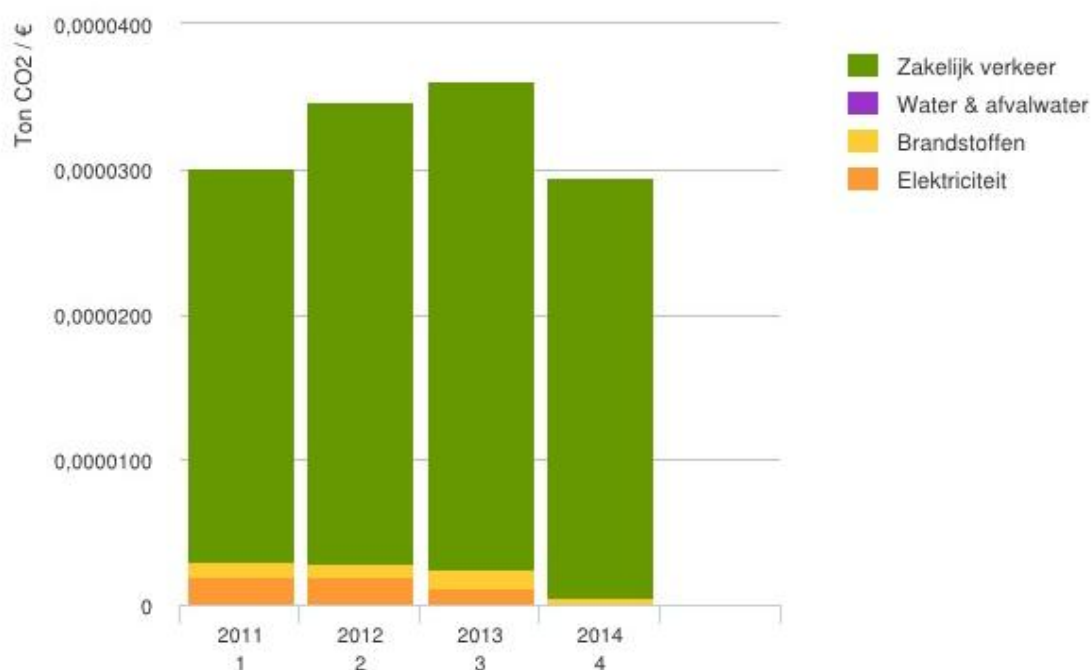
Den Hartog Rietbedrijf

De CO₂-uitstoot van Den Hartog Rietbedrijf is in 2014 gestegen met 24,5% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 48,2 ton naar 60,0 ton (stijging van 11,8 ton). Dit komt vooral door een toename van het brandstofverbruik voor zakelijk verkeer. Deze toename is te verklaren door een groei in de omzet. Gerekend per omzet is de CO₂-uitstoot met 2,4% gedaald, zoals is te zien in de onderste grafiek. Daarnaast heeft Den Hartog in 2014 zonnepanelen op het dak geïnstalleerd die de benodigde stroom opwekken.

Grafiek CO₂-emissie absoluut

Grafiek CO₂-emissie per omzet

Genomen maatregelen

Den Hartog Rietbedrijf nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Omdat we 1 privé-aansluiting voor elektra en gas hebben, is er een tussenmeter geplaatst om het zakelijk verbruik inzichtelijk te maken. Hierdoor kregen we inzicht in het energieverbruik.
- Wemmers Installatiebedrijf heeft zonnepanelen op de rietloods geplaatst om nagenoeg het volledige aantal kW van zakelijk en privé zelf op te wekken.
- Overstappen op een zakelijk groen energiecontract voor de elektra die nog ingekocht moet worden.
- Twee gaskachels bij uitbreiding kantoor vervangen door HR cv-ketel en radiatoren.
- Aanschaf nieuwe IVECO Daily trekker met Euro 5 ter vervanging Iveco Daily trekker van 2001.
- Afvalstromen nog beter scheiden en gescheiden aanbieden, eigen kleine composteerinrichting gemaakt.

Geplande maatregelen

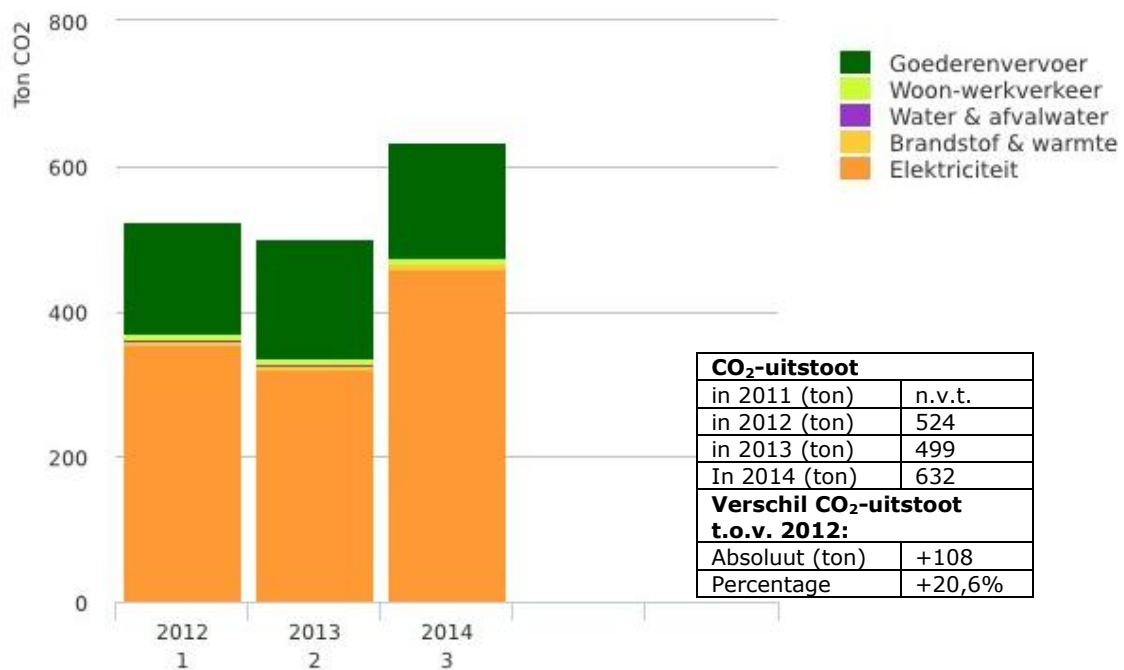
Den Hartog Rietbedrijf heeft de volgende maatregel op de planning staan:

- Volledig brandstofverbruik per bestelbus en per medewerker gaan monitoren om meer bewustzijn onder de medewerkers te creëren en daardoor minder brandstof te verbruiken.

Fa. De Jong Fruit

De CO₂-uitstoot van Fa. De Jong Fruit is in 2014 met 20,6% gestegen ten opzichte van 2012 (het referentiejaar). De uitstoot steeg van 524 ton naar 632 ton. De stijging is veroorzaakt door een toename in het elektriciteitsverbruik. In 2014 hebben de koelcellen meer energie verbruikt doordat het warmer was dan in de voorgaande jaren.

Omdat de verbruikscijfers van 2011 lastig te achterhalen waren, heeft het bedrijf 2012 als referentiejaar genomen en de cijfers van 2011 niet in de Milieubarometer ingevoerd.

Genomen maatregelen

Fa. De Jong Fruit nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

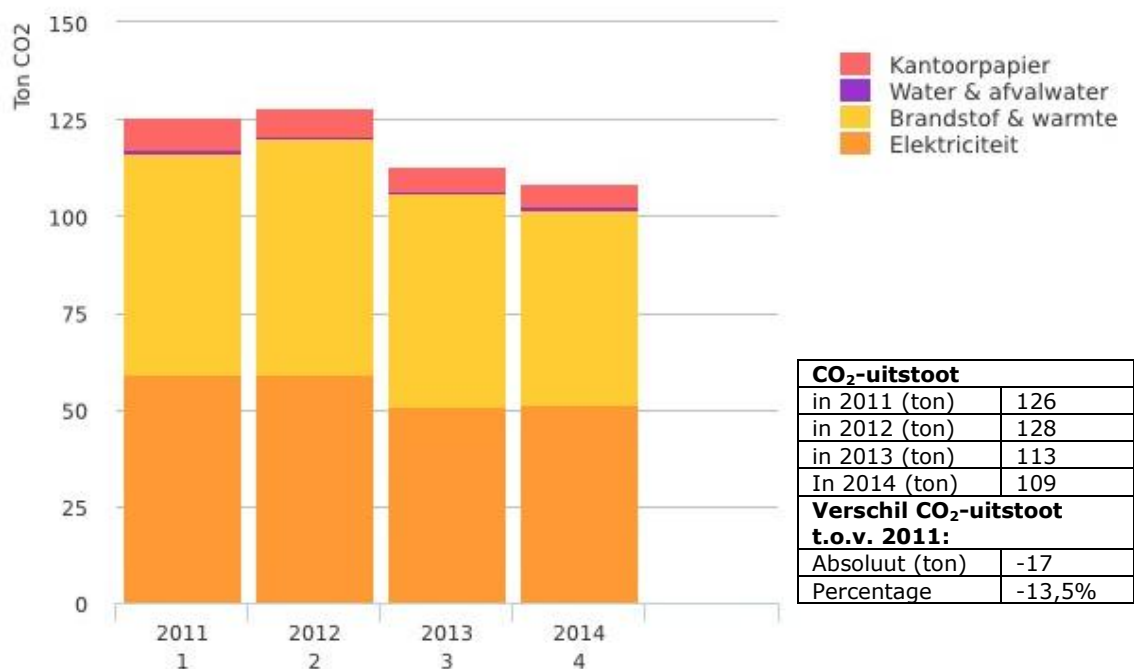
- Nog voor de start van het Energieconvenant heeft De Jong Fruit een nieuwe koeling gebouwd.
- Bewustwording van het personeel over energiegebruik.

Geplande maatregelen

Fa. De Jong Fruit onderzoekt of ze zonnepanelen en led-verlichting willen aanschaffen.

Gemeente Leerdam

De CO₂-uitstoot van de gemeente Leerdam is in 2014 gedaald met 13,5% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 126 ton naar 109 ton (daling van 17 ton). De gemeente heeft in haar bedrijfsvoering een mooie besparing behaald op de thema's elektriciteit, brandstof voor verwarming en kantoorpapier.

Genomen maatregelen

De gemeente Leerdam nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Inkoop groene stroom HVC (95% biomassa, 4% wind en 1% zonne-energie).
- Vervangen van halogeenspotjes door LED-spotjes.
- Werken aan bewustwording van medewerkers.
- Monitoren van verbruik.
- Scheiden van plastic uit het normale afval inzamelproces.

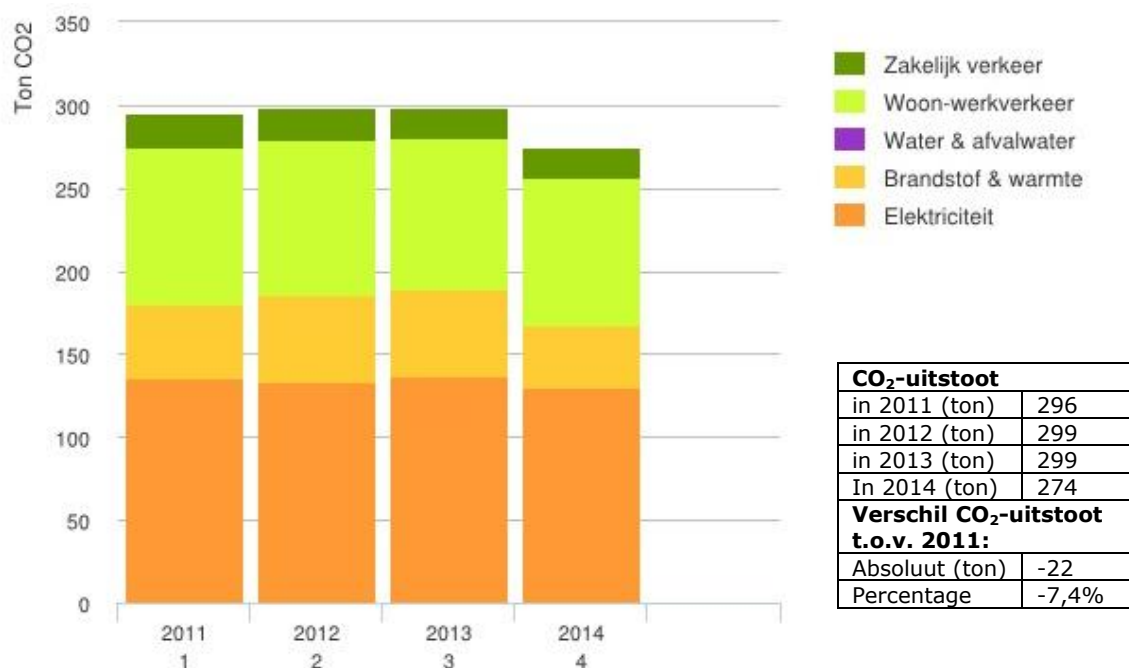
Geplande maatregelen

- Verkennen mogelijkheden van plaatsen van zonnepanelen op het dak.
- CV-ketel vervangen op een natuurlijk moment en dan de meest energiezuinige kiezen.
- Dakvlak beter isoleren, in combinatie met groot onderhoud aan dakbedekking.

Gemeente Zederik

De CO₂-uitstoot van de gemeente Zederik is in 3 jaar met 7,4% gedaald. De CO₂-uitstoot daalde van 296 naar 274 ton CO₂. Het gasverbruik en het elektriciteitsverbruik zijn licht gedaald. Het zakelijk en woon-werkverkeer zijn in 2014 ook gedaald, ten opzichte van 2013.

De gemeente Zederik heeft de CO₂-uitstoot van de thema's zakelijk en woon-werkverkeer van 2011 en 2012 niet volledig ingevuld in de Milieubarometer. Om deze thema's toch mee te kunnen nemen is ervoor gekozen deze gegevens in te vullen met de waardes uit 2013. Om deze reden kunnen er geen grote conclusies op deze thema's worden getrokken.

Genomen maatregelen

De gemeente Zederik nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Besparende maatregelen genomen in het gebouw.
- Er is door de Omgevingsdienst een quickscan van een aantal gemeentelijke gebouwen gedaan om quickwins t.a.v. energiebesparing in kaart te brengen. Waar mogelijk worden deze quickwins uitgevoerd.

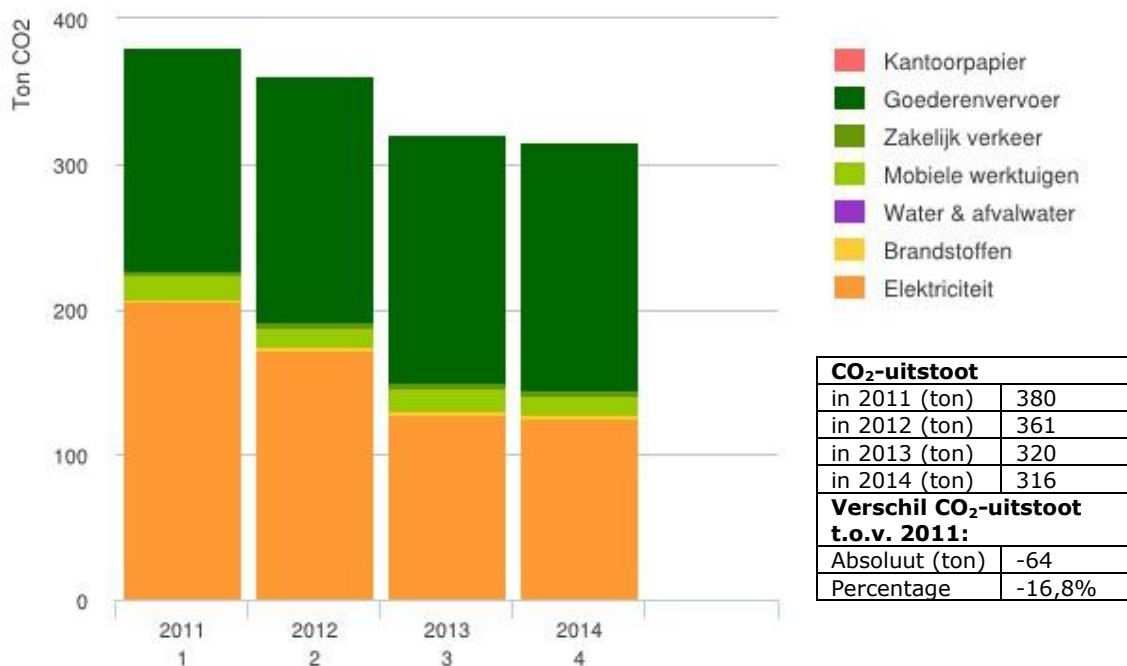
Geplande maatregelen

De gemeente Zederik heeft de volgende maatregelen nog op de planning staan:

- Onderzoeken welke mogelijkheden er nog zijn om energie en CO₂ te besparen.
- Er wordt een uitvoeringskader duurzaamheid opgesteld. Dit geeft aan waar de gemeentelijke prioriteiten liggen en waar actie op ondernomen gaat worden.

J.W. de Lange

De CO₂-uitstoot van J.W. de Lange B.V. is 16,8% gedaald in 3 jaar. De uitstoot daalde van 380 ton in 2011 naar 316 ton in 2014 (daling van 64 ton). Deze daling is voor het overgrote deel veroorzaakt door een afname van de CO₂-uitstoot in het thema Elektriciteit. De CO₂-emissie van elektriciteit is gedaald doordat J.W. de Lange is overgestapt van een dieselgenerator op netstroom.

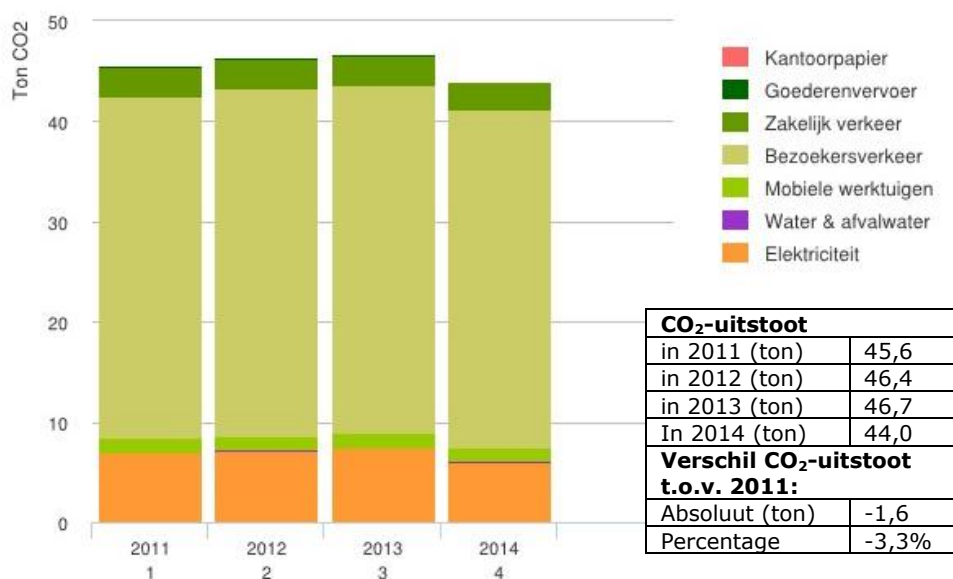
Genomen maatregelen

J.W. de Lange B.V. nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

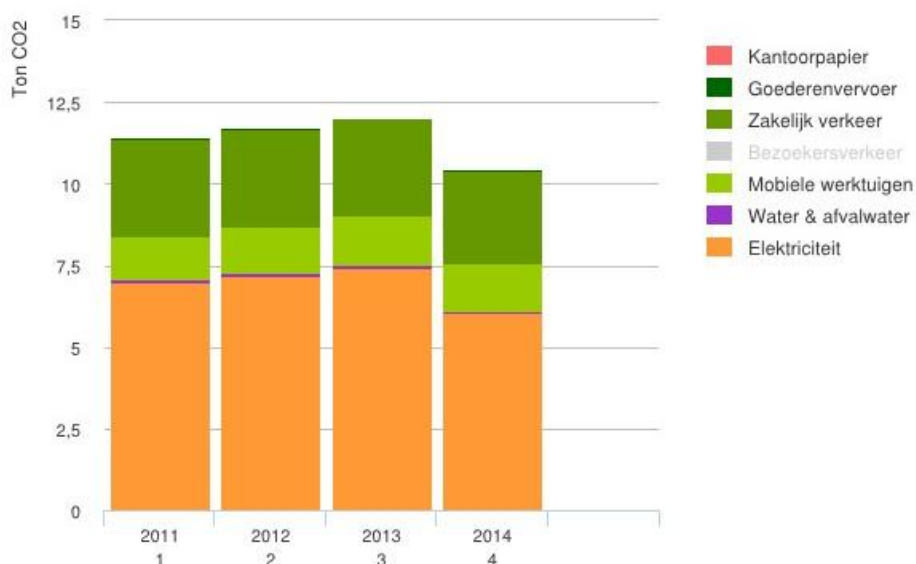
- Het vervangen van de aggregaten door een middenspanning-aansluiting (netstroom).
- Een oude vrachtwagen vervangen door een schonere en zuinigere vrachtwagen (Euro V).
- Onderzoek gestart waarom nachtverbruik hoog is en deze zo mogelijk omlaag brengen.
- Alle containers gaan naar het containertransferium in Ridderkerk. Vanaf Ridderkerk gaan ze per binnenvaartschip verder naar de Maasvlakte.
- Bekeken hoe we bewuster om kunnen gaan met elektriciteit.

Landwinkel Van Buuren Fruit

De CO₂-uitstoot van Landwinkel Van Buuren Fruit is 3,3% gedaald in 3 jaar. De uitstoot daalde van 45,6 ton in 2011 naar 44,0 ton in 2014 (daling van 1,6 ton). Dit komt met name door de daling in het elektriciteitsverbruik en het zakelijk verkeer. Wanneer het bezoekersverkeer (waar Landwinkel van Buuren Fruit weinig invloed op heeft) niet wordt meegenomen is er zelfs een daling van 9% gerealiseerd.

Zonder bezoekersverkeer

Genomen maatregelen

Landwinkel Van Buuren Fruit nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Werknemers bewust gemaakt dat het belangrijk is om in ruimten die niet worden gebruikt niet onnodig het licht te laten branden.
- Werknemers gevraagd erop te letten dat de koelceldeuren goed worden gesloten.
- Gebruik van schuifdeur in winkel om warmte 's winters binnen en 's zomers buiten te houden.
- Optimaliseren gebruik koelcellen.
- Montage led-lampen in winkel.
- Nieuwe bestelwagen gekocht met lagere CO₂-emissie.
- Aanschaf energiezuinige pc.
- Afval scheiden: plastic en herbruikbaar afval, papier, groen, Restafval.

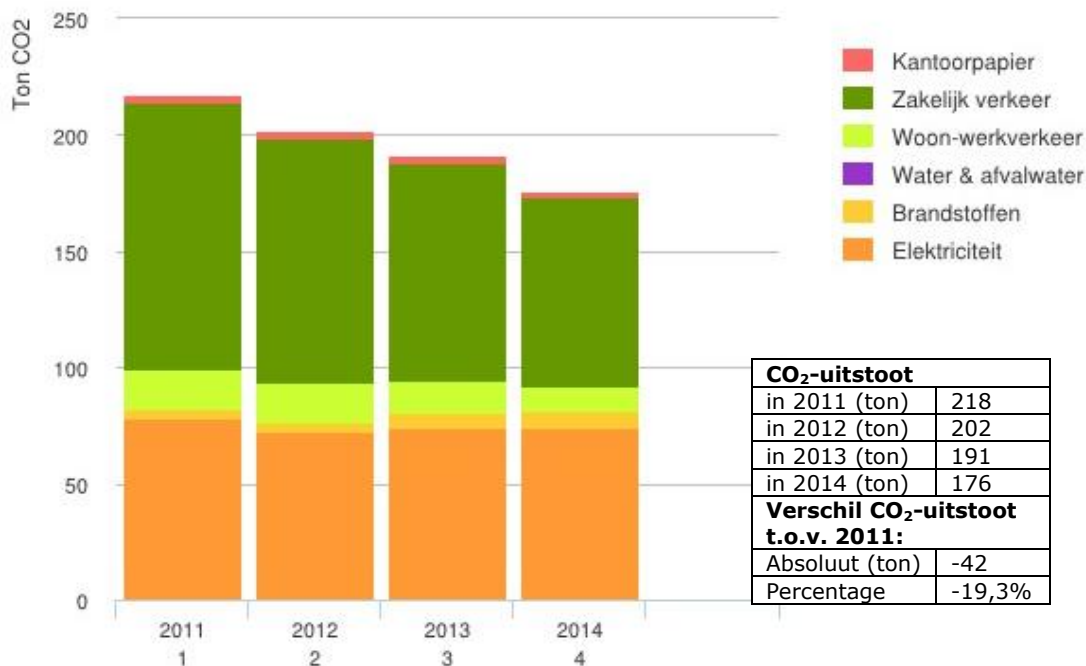
Geplande maatregelen

Landwinkel van Buuren fruit heeft de volgende maatregelen nog op de planning staan:

- Oriëntatie op plaatsing zonnepanelen, beslissing volgt in 2016.

Montapacking

De CO₂-uitstoot van Montapacking is 19,3% gedaald in 3 jaar. De uitstoot daalde van 206 ton in 2011 naar 180 ton in 2014 (daling van 26 ton). Vooral de maatregelen die gericht waren op het zakelijk verkeer hebben een grote invloed gehad. De CO₂-uitstoot van dit thema is met bijna 30% afgenomen. Ook het elektriciteitsverbruik is met 5% gedaald ten opzichte van 2011.

Genomen maatregelen

Montapacking nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Zakelijk verkeer tussen onze vestigingen is bijna tot nul gereduceerd.
- Zakelijk verkeer naar klanten is ook verminderd.
- Aandacht voor het nieuwe rijden.
- Nieuwe warehouse voorzien van LED-verlichting.
- Bewegingssensoren in warehouse, toiletten, kantine, trappenhuis en productieafdeling.
- Airco op kantoren en productieruimten onderzocht.
- Iedere werkplek voorzien van 2 monitors, om zo het onnodig uitprinten van mails te verlagen.
- Digitaal werken in de cloud.
- Alle orderpicking in de magazijnen is digitaal geworden. Dit scheelt enkele duizenden prints per dag.
- Een machine gekocht die van het oud papier opvulmateriaal maakt voor het verzenden van pakketjes voor onze webshops. Dit reduceert de hoeveelheid oud papier sterk.
- Foliescheiding: het aantal restafvalcontainers is verlaagd van 7 naar 5. De medewerkers worden zo extra gemotiveerd om alle folie apart te houden.
- Restkarton recycleren tot opvulmateriaal voor webshoporders.
- Kapotte pallets repareren.

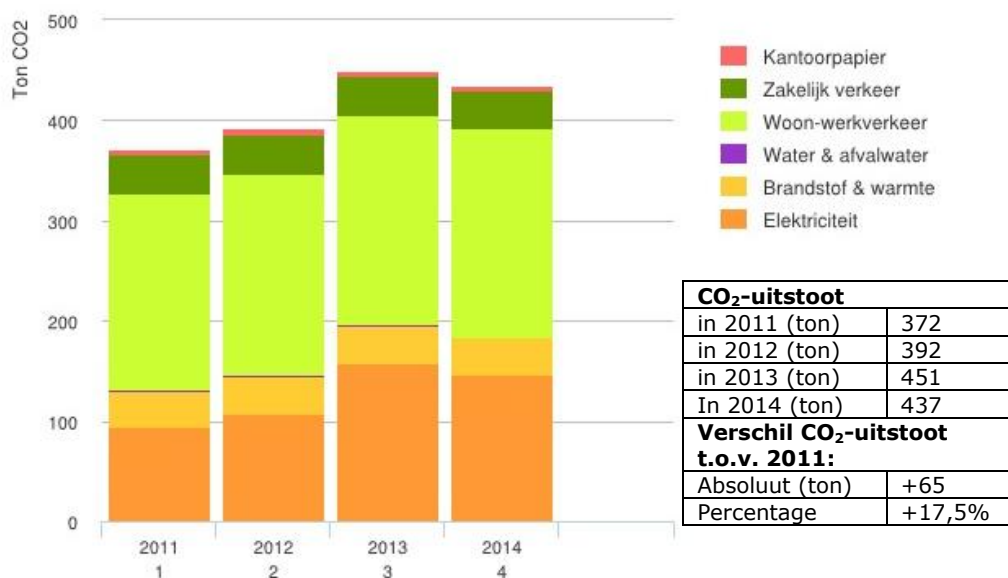
Rabobank Vijfheerenlanden

De CO₂-uitstoot van Rabobank Vijfheerenlanden is in 2014 met 17,5% gestegen ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 372 ton naar 437 ton (stijging van 63 ton). Dit komt door een uitbreiding van het kantoor in vloeroppervlak en aantal medewerkers in 2012 en 2013.

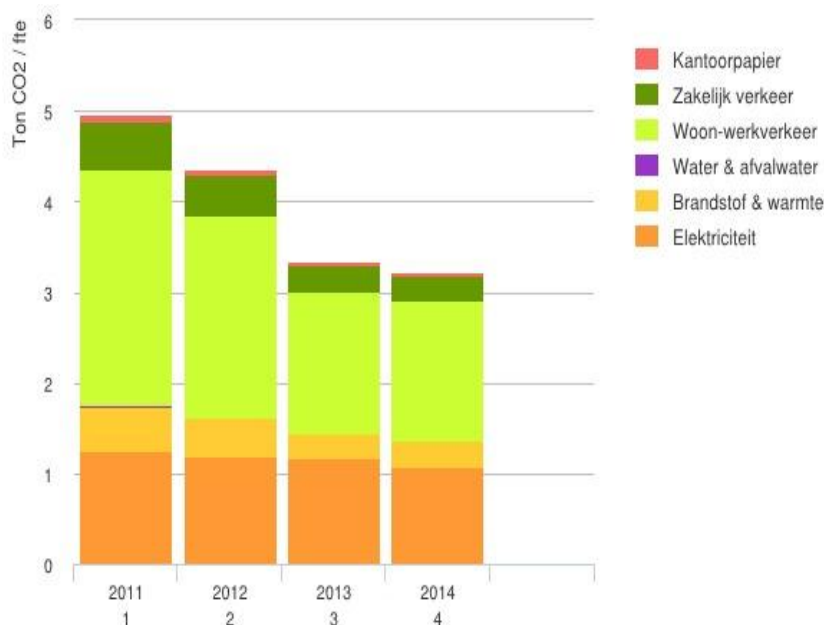
Daarom geeft de CO₂-uitstoot per medewerker een betere weergave van het effect van de besparingsacties van Rabobank Vijfheerenlanden: De CO₂-uitstoot per medewerker (fte) is fors gedaald, namelijk met 35%, zoals de onderste grafiek laat zien. Op alle thema's is een besparing behaald. Het woon-werkverkeer per medewerker is het sterkst gedaald.

In 2014 is de absolute CO₂-uitstoot met 14 ton afgenomen ten opzichte van 2013.

Grafiek CO₂-emissie absoluut

Relatieve CO₂-uitstoot per fte

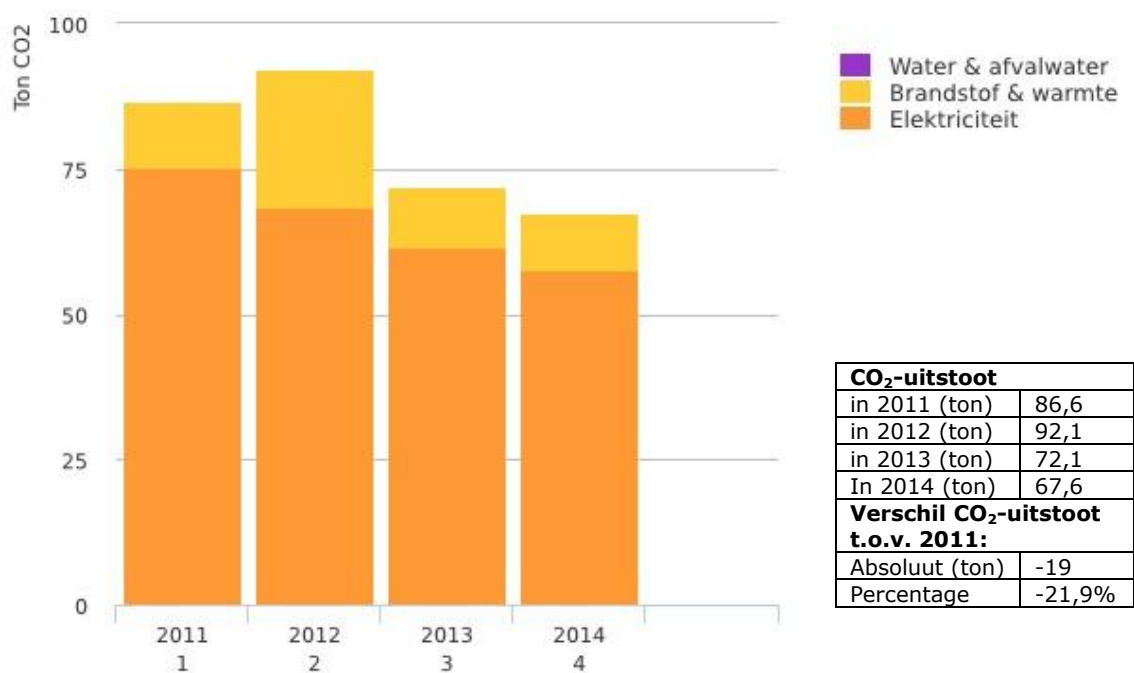
Genomen maatregelen

Rabobank Vijfheerenlanden nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Betere klimaatafstelling.
- Vermindering van de hoeveelheid lampen.
- Alle halogeenlampen vervangen door led-lampen.
- Sensoren aangebracht op verlichting in de zalen.
- Mensen bewust met energie om laten gaan.
- Nieuwe koelmachine op het dak.
- Plaatsen van nieuwe redundante energiezuinige ketel.

Van der Wal interieur adviseurs

De CO₂-uitstoot van Van der Wal interieur adviseurs is in 2014 met 21,9% gedaald ten opzichte van 2011. De CO₂-uitstoot daalde van 86,6 ton naar 67,6 ton (afname van 19 ton). Deze daling komt met name door een afname in het elektriciteitsverbruik. Dit is onder andere gerealiseerd door het overstappen op led-verlichting en het bewust omgaan met de verlichting.

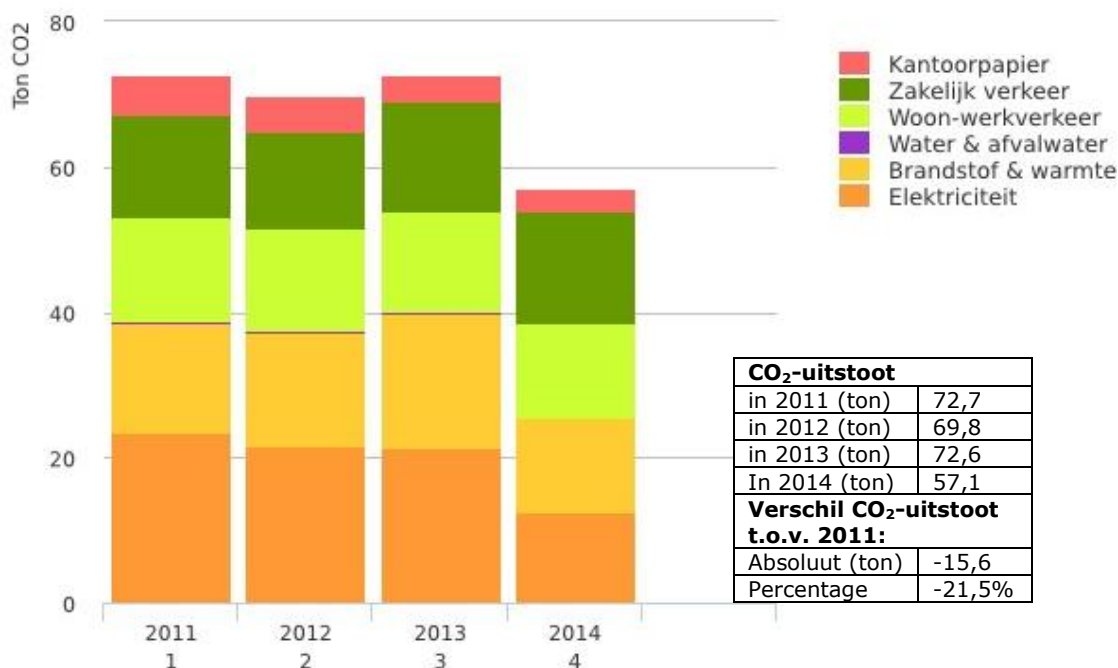
Genomen maatregelen

Van der Wal nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Bewust lichtgebruik.
- Een aantal LED lampen in plaats van gasontlading en halogeen.
- Alle lampen in de toonzalen zijn teruggebracht van 100 naar 35 Watt inclusief nieuw voorschakelapparaat.

Van Noord Accountants Leerdam

De CO₂-uitstoot van Van Noord Accountants Leerdam is in 2014 met 21,5% gedaald ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 72,7 ton naar 57,1 ton (daling van 15,6 ton). De grootste besparing is gemaakt op het thema elektriciteit. Dit heeft met name te maken met het aanschaffen zonnepanelen die een gedeelte van het elektriciteitsverbruik van Van Noord Accountants opwekken.

Genomen maatregelen

Van Noord Accountants Leerdam nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- In 2011: 1 zuinige auto aangeschaft.
- In 2012: 1 zuinige auto aangeschaft.
- In 2013: 1 zuinige auto aangeschaft en 1 elektrische auto gekocht ter vervanging van 7 jaar oude grote benzineauto.
- In werkoverleg medewerkers bewust gemaakt van verbruik.
- In 2013: 77 zonnepanelen aangeschaft.
- Licht gaat eerder uit bij niet gebruik van ruimtes e.d.
- Inmiddels staan offertes uit voor aanschaf van zonnepanelen aan de achterzijde van het kantoorpand. Het investeringsbesluit is nog niet genomen, dit vergt nog verder onderzoek.

Geplande maatregelen

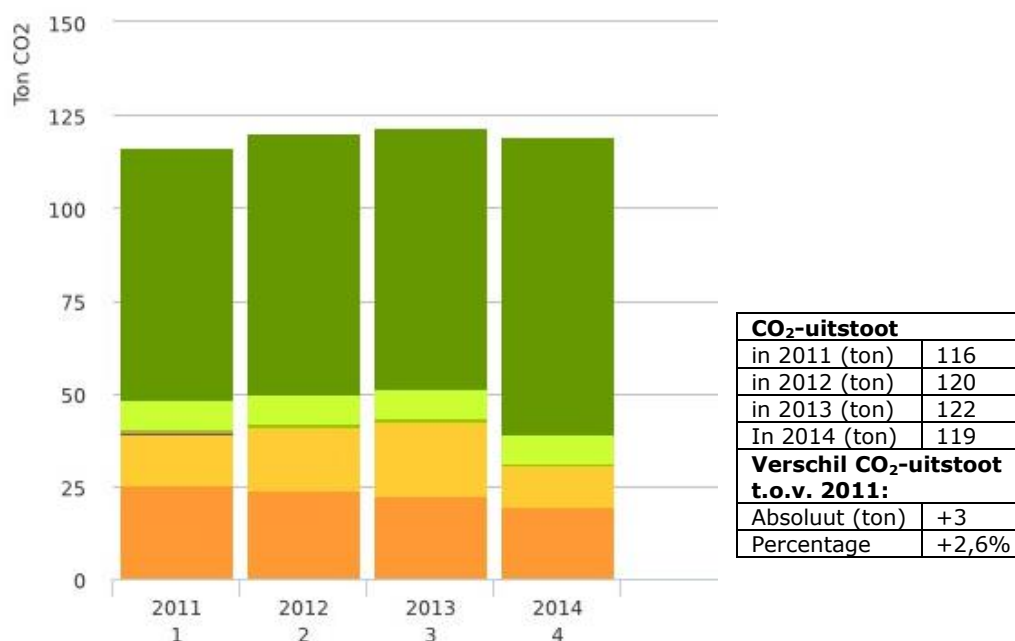
Van Noord Accountants heeft de volgende maatregelen nog op de planning staan:

- Onderzoek naar overstappen op led-verlichting.
- Vervangen van benzine auto door hybride auto.

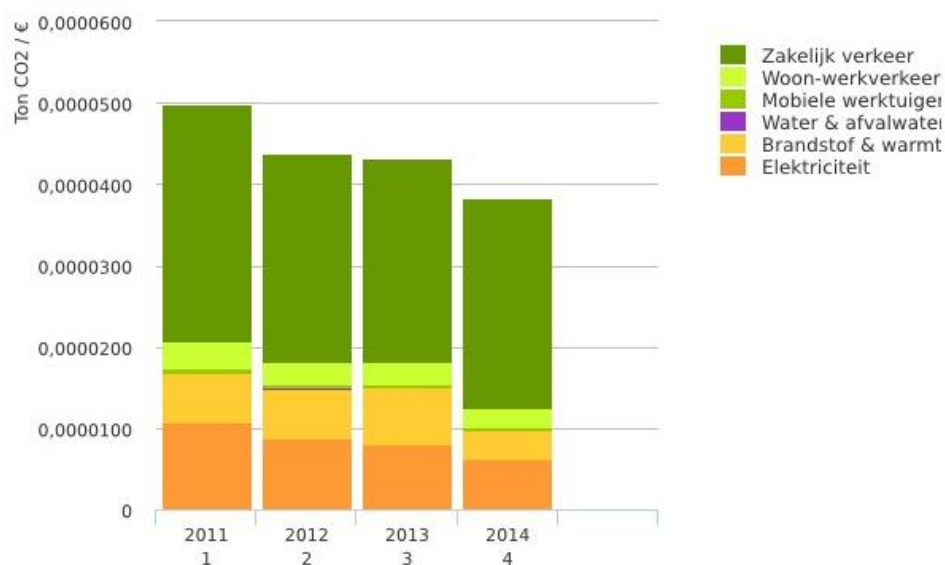
Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud

De CO₂-uitstoot van Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud is in 2014 met 2,6% gestegen ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 116 ton naar 119 ton (stijging van 3 ton). Het elektriciteitsverbruik en brandstofverbruik voor verwarming zijn gedaald, maar door de toename van zakelijk verkeer is de totale CO₂-uitstoot gestegen. De toename van zakelijk verkeer komt vooral door een groei in hoeveelheid werk (omzet). Per euro omzet is de CO₂-emissie wel gedaald, namelijk met 23%, zoals de onderste grafiek laat zien.

Grafiek CO₂-emissie absoluut

Grafiek CO₂-emissie per euro omzet

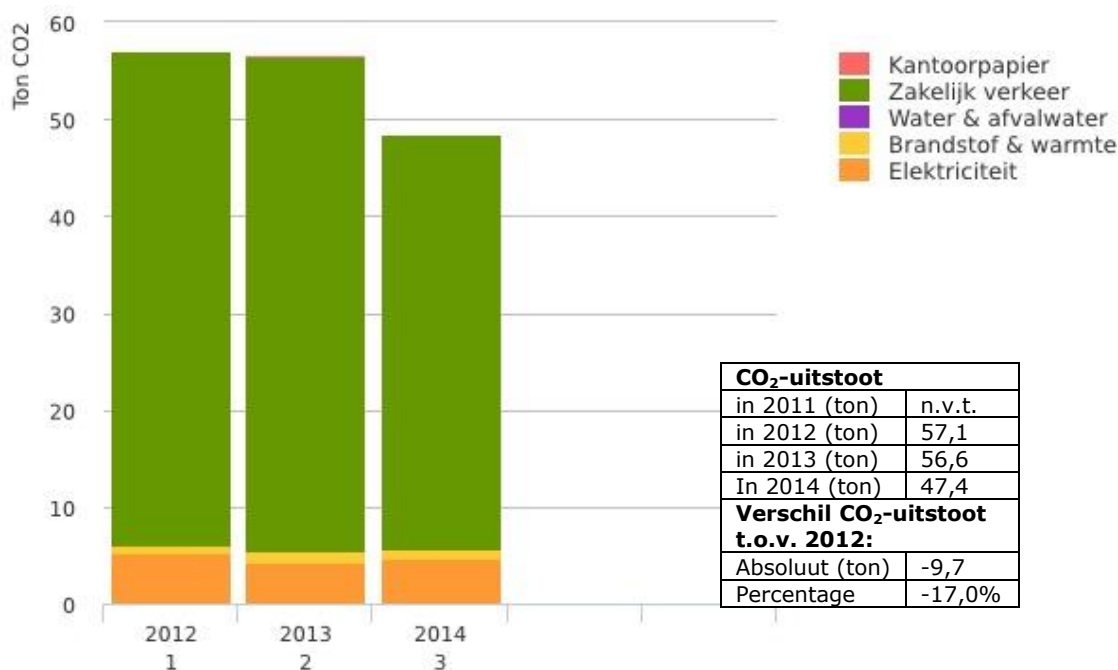
Genomen maatregelen

Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud maakt gebruik van groene stroom. Daarnaast heeft Vink voorafgaand aan het convenant al veel energiebesparende maatregelen genomen en is momenteel aan het onderzoeken welke mogelijkheden er nog zijn.

Volt Elektro Groep

De CO₂-uitstoot van Volt Elektro Groep is in 2014 met 17% gedaald ten opzichte van 2012. De uitstoot daalde van 57,1 ton naar 47,4 ton (daling van 9,7 ton). Dit komt door een daling in dieselverbruik voor zakelijk verkeer.

Omdat de verbruikscijfers van 2011 lastig te achterhalen waren, heeft het bedrijf 2012 als referentiejaar genomen en de cijfers van 2011 niet in de Milieubarometer ingevoerd.

Genomen maatregelen

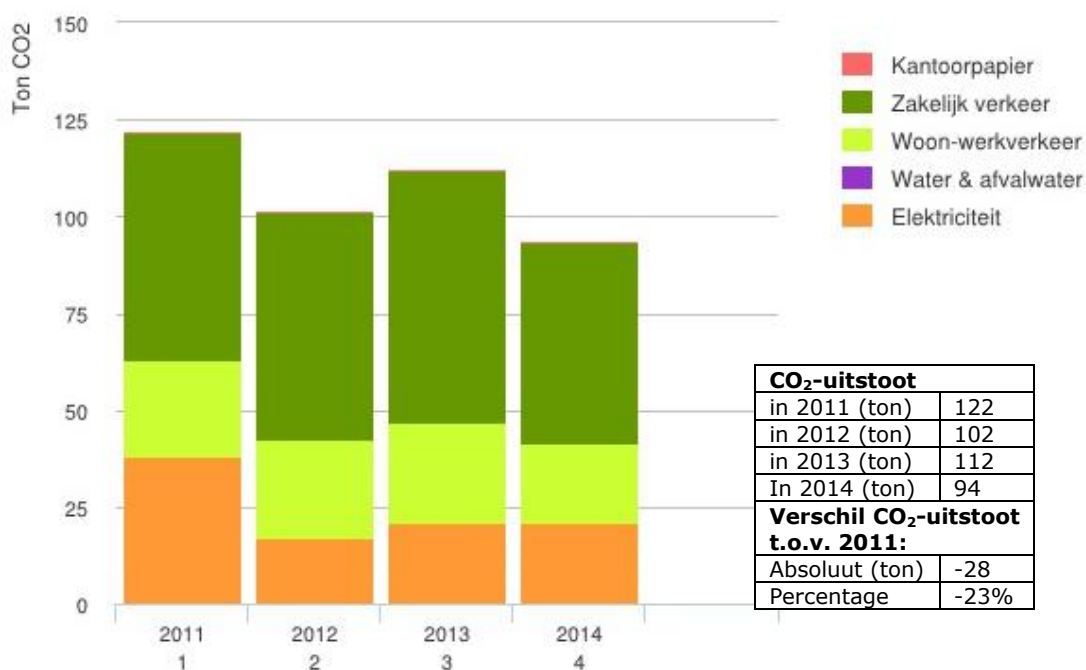
Volt Elektro Groep nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Opel Ampera aangeschaft.
- Tijdschakelingen.
- Het monitoren van gas en elektra t.b.v. bewustwording.
- Alle verlichting in kantoorgebouw is vervangen door led-verlichting.
- Aanschaf elektrische auto en laadpaal.
- Tijd klok tussen MV-box.
- Gedrag, elke avond handmatig printers uitschakelen.
- Montage zonnepanelen.
- Monitoringssysteem geïmplementeerd.
- Het in de markt zetten van energiebesparende producten en diensten (zonnepanelen, energiemonitoring, laadpalen elektrische auto's, advisering en implementatie energiezuinige systemen).
- Aanschaffen van energiezuinige server.
- Aanschaf van nieuwe hybride/elektrische fiets.
- Aanschaf van nieuwe ecoprinter waardoor er meer digitaal verzonden gaat worden.

Wemmers Installatiebedrijf

De CO₂-uitstoot van Wemmers Installatiebedrijf is met 23% gedaald, van 122 ton in 2011 naar 94 ton in 2013. Dit is een afname van 28 ton. Wemmers maakt geen gebruik van brandstoffen (aardgas) om het gebouw te verwarmen. In plaats daarvan wordt een elektrische warmtepomp gebruikt, wat aanzienlijk op het energieverbruik heeft bespaard. Naast deze warmtepomp zijn er bij de ingebruikname van het gebouw meerdere duurzame technieken toegepast, waaronder het plaatsen van zonnepanelen.

Grafiek CO₂-uitstoot absoluut

Genomen maatregelen

Wemmers Installatiebedrijf heeft de volgende maatregelen genomen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Finetunen van de klimaatregeling en het domotica-systeem.
- Blackboxen in bedrijfsbusjes: het bedrijf is bezig om met de leverancier te kijken of door middel van het inzichtelijk maken van verbruik en gebruikersgedrag tot besparing op de brandstof kunnen komen.

Geplande maatregelen

Wemmers heeft de volgende maatregel nog op de planning staan:

- Waar mogelijk wordt de verlichting vervangen door led-verlichting.

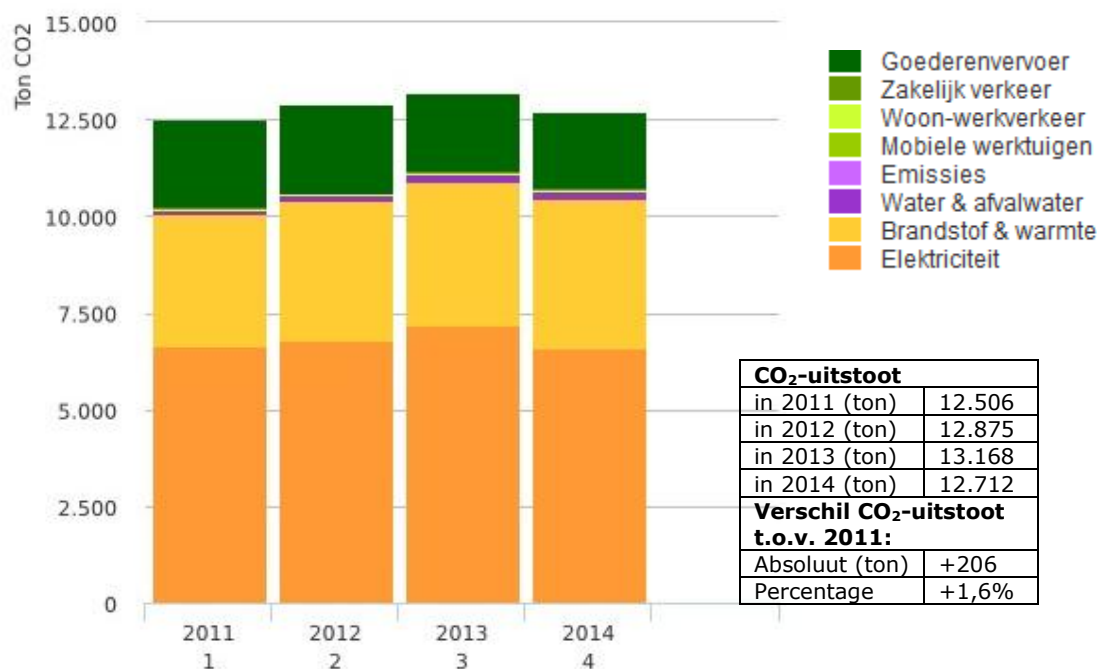
Zuivelcoöperatie Deltamilk – De Graafstroom

De CO₂-uitstoot van Zuivelcoöperatie Deltamilk, vestiging De Graafstroom, is in 2014 met 1,6% toegenomen ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 12.506 ton naar 12.712 ton (stijging van 206 ton). De stijging is veroorzaakt door een lichte stijging in het gas- en elektriciteitsverbruik.

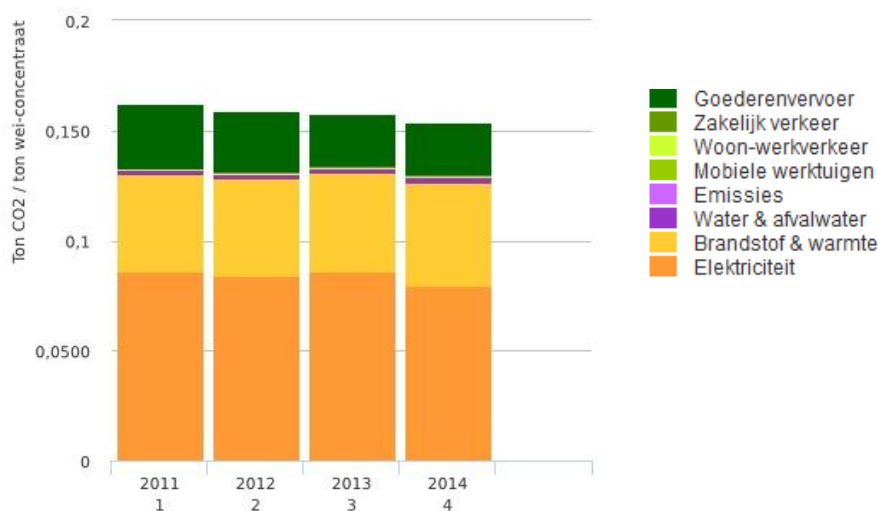
Gerekend per ton wei-concentraat (een product van De Graafstroom) is de CO₂-emissie wel gedaald, namelijk met 5,3%.

Zuivelcoöperatie Deltamilk heeft in 2014 een omgekeerde osmose-installatie in gebruik genomen. Naar verwachting zal dit in de toekomst een flinke daling in de CO₂-uitstoot veroorzaken.

Grafiek CO₂-emissie absoluut

Grafiek CO₂-emissie per ton wei-concentraat

Genomen maatregelen

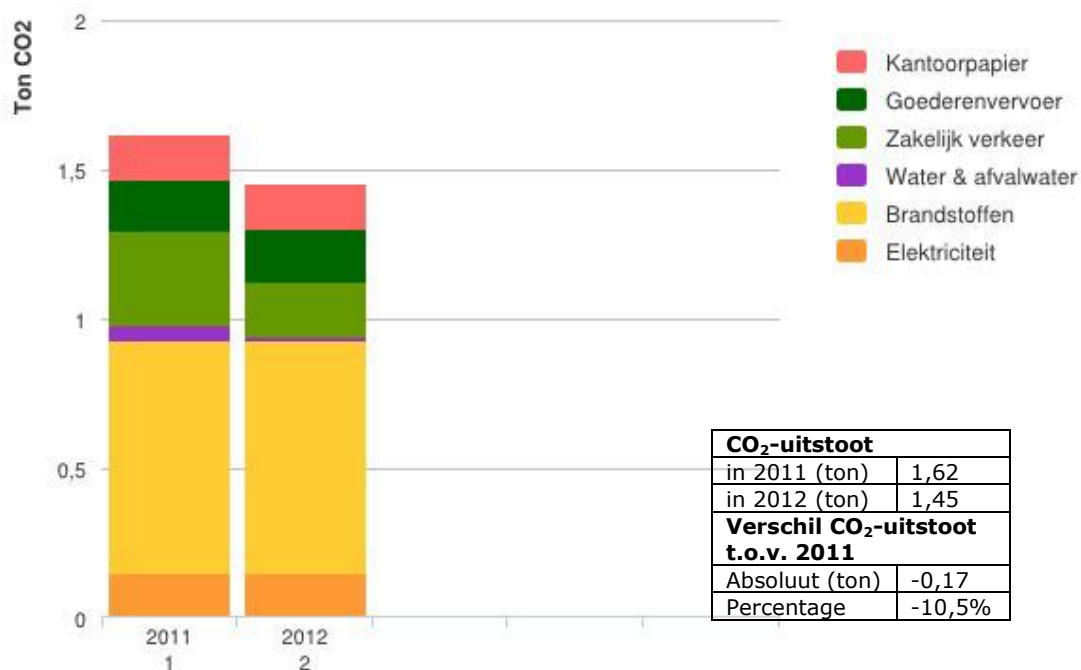
- Verhoging van de efficiency binnen de kaasfabriek, waardoor het energieverbruik per kg eindproduct is gedaald.
- Nieuw kaaspakhuis in gebruik genomen waarin energiebesparende maatregelen zijn doorgevoerd (o.a. zone-schakeling van de verlichting in het pakhuis, energiezuinige luchtbehandelingsinstallaties).
- Vervanging van elektromotoren door motoren in IE3 energiezuinige varianten (continu proces).
- Efficiënter plannen van het melktransport waardoor met minder km meer melk werd getransporteerd.
- De belangrijkste maatregel die een aanzienlijke besparing op energie, water, afvalwater en (wei)transport gaat leveren, is het plaatsen en in gebruik nemen van een RO (omgekeerde osmose) installatie voor het indikken van de wei. Hiermee zal het vrijgekomen water weer worden ingezet als proceswater.

Ad & Tineke's dagwinkel

In 2014 gestopt met deelname EC-II

Ad & Tineke's dagwinkel realiseerde in 2012 een besparing in CO₂-uitstoot van 10,5% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 1,62 ton naar 1,45 ton (daling van 0,17 ton). Dit is met name gerelateerd aan de afname in zakelijk verkeer.

Omdat Ad & Tineke's dagwinkel in 2014 is gestopt met deelname aan Energieconvenant-II, is de CO₂-emissie van de jaren 2013 en 2014 niet bekend.

Maatregelen

Ad & Tineke's dagwinkel nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

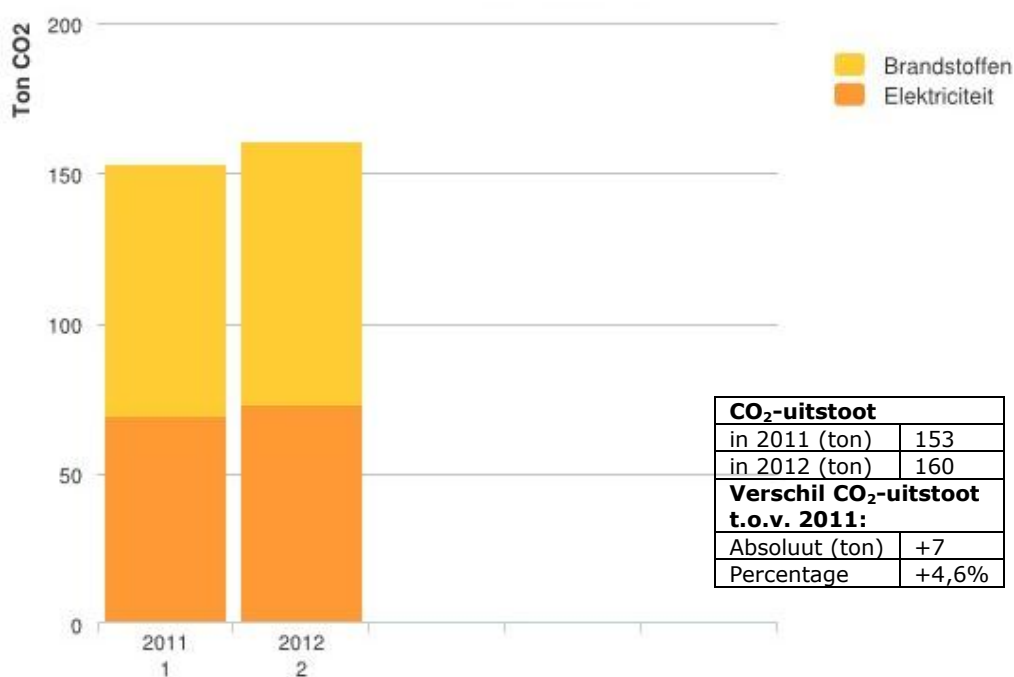
- Bewustwording van het personeel.
- Alle TL-lampen (108 stuks) vervangen door nieuwe verlichting, namelijk LED platen.

Ballast Nedam IPM Leerdam

In 2014 gestopt met deelname EC-II

De CO₂-uitstoot van Ballast Nedam IPM Leerdam is in 2012 met 4,6% gestegen ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 153 ton naar 160 ton (stijging van 7 ton). De toename in het brandstofverbruik voor verwarming komt waarschijnlijk doordat 2012 kouder was dan 2011.

Omdat Ballast Nedam IPM Leerdam in 2014 is gestopt met deelname aan Energieconvenant-II, is de CO₂-emissie van de jaren 2013 en 2014 niet bekend.

Maatregelen

Ballast Nedam IPM Leerdam nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Zonnepanelen geïnstalleerd
- Dak vervangen en isolatie verbeterd

Heerenlanden College

In 2014 gestopt met deelname EC-II

Het Heerenlanden College heeft de Milieubarometer niet ingevuld.

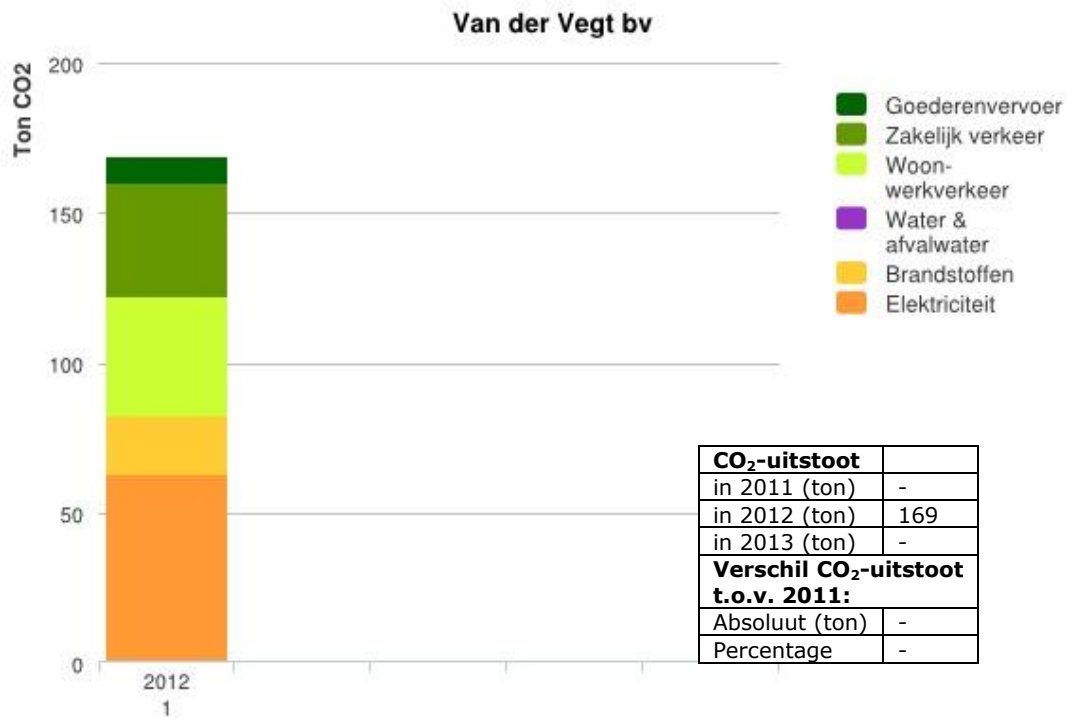
Maatregelen

Geen gegevens

Van der Vegt Smeed- en constructiebedrijf

In 2015 gestopt met deelname EC-II

De CO₂-uitstoot van Van der Vegt Smeed- en constructiebedrijf in 2012 was 169 ton. Omdat Van der Vegt is gestopt met deelname aan Energieconvenant-II, is de CO₂-emissie van de jaren 2013 en 2014 niet bekend.

Maatregelen

Geen gegevens

Bijlage 1: CO₂-uitstoot per bedrijf

Hieronder is de CO₂-uitstoot van de deelnemers aan het Blauwzaam Energieconvenant II weergegeven voor de jaren 2011 t/m 2014.

Het doel was om in 3 jaar tijd 10% te besparen op de CO₂-uitstoot.

- Negen van de 18 deelnemers heeft de doelstelling behaald.
- Drie deelnemers hebben wel bespaard op de CO₂-uitstoot, maar geen 10% gehaald
- Bij zes deelnemers is de absolute uitstoot toegenomen. Van deze zes bedrijven hebben vijf bedrijven wel een CO₂-reductie behaald per omzet, per medewerker of per productie-eenheid.

Bedrijf	CO ₂ -emissie (ton)				Verschil t.o.v. 2011	
	2011	2012	2013	2014	ton	%
Architectenbureau Bikker	27,9	25,4	20,4	20,5	-7,4	-26,5%
Aspect – ICT	247	254	250	259	+12	+4,9%*
Avelingen Groep	1.275	1.293	1.197	1.126	-149	-11,7%
C.M. Baars & Zn.	4.407	4.641	4.560	4.187	-220	-5,0%
Den Hartog Rietbedrijf	48,2	57,6	53,1	60,0	+11,8	+24,5%*
Fa. de Jong – Fruit	n.v.t.	524	499	632	+108	+20,6%
Gemeente Leerdam	126	128	113	109	-17	-13,5%
Gemeente Zederik	296	299	299	274	-22	-7,4%
J.W. de Lange	380	361	320	316	-64	-16,8%
Landwinkel Van Buuren Fruit	45,6	46,4	46,7	44,0	-1,6	-3,5%
Montapacking	218	202	191	176	-42	-19,3%
Rabobank Vijfheerenlanden	372	392	451	437	+65	+17,5%*
Van der Wal Interieur adviseurs	86,6	92,1	72,1	67,6	-19	-21,9%
Van Noord Accountants Leerdam	72,7	69,8	72,6	57,1	-15,6	-21,5%
Vink Schilderwerken	116	120	122	119	+3	+2,6%*
Volt Electro Groep Leerdam	n.v.t.	57,1	56,6	47,4	-9,7	-17,0%
Wemmers Installatiebedrijf	122	102	112	94	-28	-23,0%
Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom	12.506	12.875	13.168	12.712	+206	+1,6%*

**De absolute CO₂-emissie is gestegen. De CO₂-emissie per productieomvang, medewerker of omzet is wel gedaald. Zie de bedrijfspagina in dit rapport.*

Bijlage 2: Gebouwegebonden energie

Hieronder staat een overzicht van het gebouwgebonden energieverbruik van de deelnemende bedrijven aan het Blauwzaam Energieconvenant II over de jaren 2011 t/m 2014.

Gebouwegebonden energieverbruik is de som van het elektriciteitsverbruik en het brandstofverbruik op locatie (aardgas, stadsverwarming, houtsnippers, etc.). Elektriciteit en stadsverwarming wordt hierbij omgerekend naar primair energieverbruik (de hoeveelheid energie die voor de productie van deze energie wordt gebruikt) conform de rekenregels in de Meer Jaren Afspraken. Gebouwegebonden energieverbruik wordt uitgedrukt in GJ. Aan vervoer gerelateerde componenten zitten hier niet bij in. Zie ook de toelichting op pagina 6 van dit rapport ('CO₂ en gebouwgebonden energieverbruik').

Een verschil kleiner dan nul betekent een besparing. Een verschil groter dan nul betekent een stijging.

Bedrijf	Gebouwegebonden energie (GJ)				Verschil t.o.v. 2011	
	2011	2012	2013	2014	GJ	%
Architectenbureau Bikker	266	266	214	205	-61	-22,9%
Aspect – ICT	1.470	1.699	1.646	1.841	+371	+25,2%
Avelingen Groep	19.364	19.753	18.355	17.330	-2034	-10,5%
C.M. Baars & Zn.	1.231	1.237	1.264	1.080	-151	-12,3%
Den Hartog Rietbedrijf	82,6	82,6	61,2	82,4	-0,2	-0,2%
Fa. de Jong – Fruit	6.154	6.154	5.588	7969	+1815	+29,5%
Gemeente Leerdam	3.964	4.020	3.500	3.444	-520	-13,1%
Gemeente Zederik	3.092	3.193	3.245	2.880	-212	-6,9%
J.W. de Lange	1.847	1.575	1.690	2.178	+331	+17,9% ¹
Landwinkel Van Buuren Fruit	120	123	127	103	-17	-14,2%
Montapacking	1.412	1.310	1.381	1.389	-23	-1,6%
Rabobank Vijfheerenlanden	2.242	2.498	3.366	3.147	+905	+40,4% ²
Van der Wal Interieur adviseurs	1.484	1.581	1.236	1.158	-326	-22%
Van Noord Accountants Leerdam	666	641	689	547	-119	-17,9%
Vink Schilderwerken	674	706	730	525	-149	-22,1%
Volt Electro Groep Leerdam	-	103	93,2	95,8	-7,2	-7,0%
Wemmers Installatiebedrijf	775	411	479	479	-296	-38,2%
Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom	172.776	178.614	187.549	179.748	+6.972	+4% ³

¹Gebouwegebonden energieverbruik is gestegen doordat het aantal ingekochte kWh is toegenomen vanwege de vervanging van de dieselgenerator. Het dieselverbruik voor de dieselgenerator is hierdoor flink afgenomen, maar werd niet meegenomen in de gebouwgebonden energie bepaling. Door deze wisseling van de 'stroommix' is de CO₂-uitstoot wel flink gedaald.

²Absoluut gebouwgebonden energieverbruik is gestegen, maar gerekend per medewerker is het energieverbruik met 22% gedaald.

³Absoluut gebouwgebonden energieverbruik is gestegen, maar gerekend per productieomvang (ton wei-concentraat) is het energieverbruik met 3% gedaald.